

DAHKİ, MUSTAFA EFENDİ FKH

- Om, I, 345
- Zirikli, VIII, 143
- SO, IV, 401
- Hulâsatu'l-eser, IV, 396
- İdâhu'l-Mekmûn, II, 412, 441
- Kehhâlc, XIII, 288
- K2, 1721
- Hediyye, 441, 454
- GAL, S, II, 647, G II, 436 (525)

Dahki, Mustafa Efendi

- Om, I, 345 (v. 1050/1675)
- Zirikli, VIII, 143 FKH
- SO, IV, 401
- Hulâsatu'l-eser, IV, 396
- K22, II, 412, 441
- Hediyye, II, 440-41, 454
- MCF, XII, 288
- K2, 1721
- GAL, S, II, 647

Eserleri/Tarihî: *Şemseddin Sami Hayatı ve Eserleri* (İst.1934), *Edirne Mezarları* (İst. 1936), *Haleb'in En Eski Tarihi* (Gaziantep 1937), *Milâdî XVI., Hicrî X. Asırda Antep* (2 c.Gaziantep 1937- 1939), *Milâdî XVI., Hicrî X. Asırda Antep Köyleri* (Gaziantep 1938), *Onaltıncı Asırda Bursa1558-1589* (Bursa 1940). **Hikâye:** *Küçük Postacı* (çocuk hikâyeleri, İst. 1940), *Son Ders: Dünya Edebiyatından Seçme Çocuk Okul Hikâye ve Tasvirleri* (İst. 1943), *Taş Kırıcı: Bir Japon Hikâyesi* (İst. 1967), *Arap Atı (Bir Arap Hikâyesi)* (İst. 1972). **Biyografî:** *Antepli İki Hekim* (1938).

Kay.: İhsan Hınçer, "Hikmet Turhan Dağlıoğlu", *TFA*, sayı:341(1977), s.8175-8176; Zümrüt Nahya, "Hikmet Turhan Dağlıoğlu", *Türk Halkbilim Araştırmaları Yıllığı* 1977, s.372; MK arşivi; Turgut Akpınar, "Dağlıoğlu, Hikmet Turhan", *TDVİA* 8/407;. •N. KONUK

DAĞTAŞ, Halil (takma ad), bk. **DARA, Ramis**

DAĞTAŞ, Mehmet Ali (25.9.1941-): Şair. Adana'da doğdu. Adana Erkek Lisesinden (1961) ve Eskişehir İTİA'dan (1970) mezun oldu. 1980'de Adana'ya yerleşti.. Yazılarının bir bölümü *Ekspres* (Adana) gazetesi ile *Düşünürü* dergisinde yer aldı. İLESAM üyesidir. **Eserleri/Şiir:** *Siyah Yıldızlar* (1987), *Papatya* (1988), *Gülün Dikeni* (1994), *Temmuz Çiğlikları* (1997).

Kay.: *GGÇŞ* 2/967; *TYA* s.289. •İ. İŞİK

DAHĦÂK-I Mazlum (takma ad), bk. **CENAB Şehabeddin**

DAHĦÂK-I Zâlim (takma ad), bk. **CENAB Şehabeddin**

DAHİL (19.yy.): Azerbaycan şairi. Meraga'da doğdu. Mükemmel bir medrese öğrenimi gördü. Adı Ahund Molla Hüseyin'dir. Dahil mahlâsını Ehl-i Beyt'e bağlılığını belirtmek için seçti. Mersiyeleriyle tanındı. Recez ve bahr-i tavil tarzındaki mersiyeleri İran'da özellikle Muharrem aylarında, hattâ dramatize edilerek şebih çıkarılırken Şumr'un Hz. Hüseyin'le konuşması bahsinde okunmaktadır. **Eseri:** *Külliyât-ı Dahil*, yedi cilttir. Kerbelâ vak'asının anlatıldığı bu eser, halk hikâyelerini hatırlatan bir üslûpla, sade ve akıcı bir dille manzum ve mensur parçalar hâlinde yazılmıştır. Nesirlerde Farsçanın etkisi vardır. Aralarda Arapça, Farsça ibareler de bulunmaktadır. Çeşitli baskılarından biri Tahran'da 1384/1964'te yayımlananıdır.

Kay.:C. Hey'et, *Azerbaycan Edebiyyat Tarihine Bir Bahış*,1/97-99, AEA s.40; *TDEA* 2/184. •Yaz.Krl.

DAHĦÎ, Mustafa Efendi (Aralık 1602/Ocak 1603 - 1680): Münşi. Serez'de doğdu. Medrese öğrenimi gördü. Kadılık yaptı. İstanbul'da öldü. Vefa'da Molla Gürânî Camii avlusuna gömüldü. Adni me'vâ ide Dahkîye ilâh, ölümüne düşürülen tarihtir. Fıkıhçı olarak tanındı. **Eserleri:** *Münşe'at*, inşa kurallarını anlatmaktadır. **Fıkıh:** *Levâzımu'l-Kuzât ve'l-Hükkâm* (SK Şehid Ali paşa nu.731 müellif hattı), *Matlûbu'l-Fukahâ ve Mergûbu'n-Nübehâ* (SK Esad Ef. 613) Bursalı Tahir Bey bu iki eserin otoğraf nüshalarının SK Kara Mustafa Paşa kısmında olduğunu yazmıştır. Yine Tahir Bey'in ayrı bir kitap adı olarak verdiği *Câmiü'l-Uyûb, Levâzımu'l-Kuzât ve'l-Hükkâm'a* lemanın verdiği addir.

Kay.: *GAL* 2/575; *OM* 1972, 1/304; *S O* 4/401; *TDEA* 2/185; *TDVİA* 8/416; *VF* 1/453-464. •G. OKUTAN

DÂİ (14/15. yy.): Divan şairi. Doğum ve ölüm tarihleri belli değildir. Ancak, 14. yüzyılın ikinci yarısı ile 15. yüzyılın başında yaşadığı bilinmektedir. Asıl adı Ahmed, mahlâsı Dâî'dir. Doğum yeri, ailesi ve eğitimi hakkında da yeterli bilgi yoktur. Kendisi, *Tıbb-ı Nebevî Tercümesi*'nde babasının adını İbrahim, dedesininkini ise, Mehmed olarak verir. Germiyan sarayından 2. Yakub, Osmanlı sarayından da Yıldırım Bayezid'in şehzâdelerinden Emir Süleyman, Musa Çelebi, Çelebi Mehmed ve 2. Murad'la ilişkilerinin olduğu kaynakların verdiği bilgilerden ve eserlerinden anlaşılmaktadır. Latîfî ve Hasan Çelebi Tezkireleri ile araştırmacıların çoğu Germiyanlı olduğunu bildirirler. Ahmed-i Dâî, muhtemelen Germiyan'da doğup orada yetişti; Germiyan sarayında bulundu; daha sonra da Osmanlı sarayına intisab etti. Bazı kaynakların onu Emir Süleyman'ın çevresindeki şairlerden göstermeleri, Dâî'nin Emir Süleyman'ın içki ve eğlence meclislerinde bulunup iyi ilişkiler kurduğu gerek ona, gerekse Çelebi Mehmed'in ve 2. Murad'ın yakın çevresindekilere eser sunmuş olmasından anlaşılmaktadır. 2. Murad'ın tahta çıkışından bir süre sonra Bursa'da öldüğü sanılan Ahmed-i Dâî'nin, mezarı da muhtemelen Bursa'dadır. Tezkirelerde verilen bilgilere göre, iyi öğrenim gördü, devrinin geçerli bilgilerini öğrendi, şiirdeki ustalığının yanısıra bilginliğiyle de çevresinde saygı uyandırıp şöhret kazandı. Eserlerinden de iyi eğitim gördüğü, Arapça ve Farsçayı bildiği,